

Obsah:

Důkazy:

Lemma 1

Věta 1 ($\exists!$ poz. řešení H-T.)

Věta 2 ($\exists!$ Coulombovo tréní)

Věta 3 ($\exists!$ Gaussova model)

Věta 4 ($\exists$, stabilita "variety")

Lemma 3 (charakterizace $\beta^-(\cdot)$)

Věta 5 ($\exists$ N.E.)

Věta 6 (von Neumann: Minimax)

Lemma 4 (ekv. definice ESS)

Věta 7 ($\exists!$ řešení (RD))

Věta 8 (stac. body (RD) vs. N.E.)

Věta 9 ($\text{ESS} \Rightarrow$ asym. stab (RD))

Věta 10 (Fisher's fundamental Thm)

Lemma 5 (více o stac. bodech (RD))

Věta 11 ($\nexists$ stac. body pro (RD))

verze 9/7/2018

Lemma 1. Nechť funkce $p(t) : [0, +\infty) \rightarrow [0, 1]$ je podíl populace v čase t . Potom průměrný čas života jedince je roven $\int_0^\infty p(t) dt$.

Důsledek. Průměrná doba života jedince v modelu (1.2) je $1/h$.

Dk. budě $P(x) : [0, 1] \rightarrow [0, +\infty)$ inverzní k $p(t)$

$$\dots \text{zřejmě (Fubini)} \int_0^{+\infty} p(t) dt = \int_0^1 P(x) dx$$

... ič zároveň P je váhodná veličina, udávající věk dožití v podílu populace $[0, 1]$

... integrál = střední hodnota

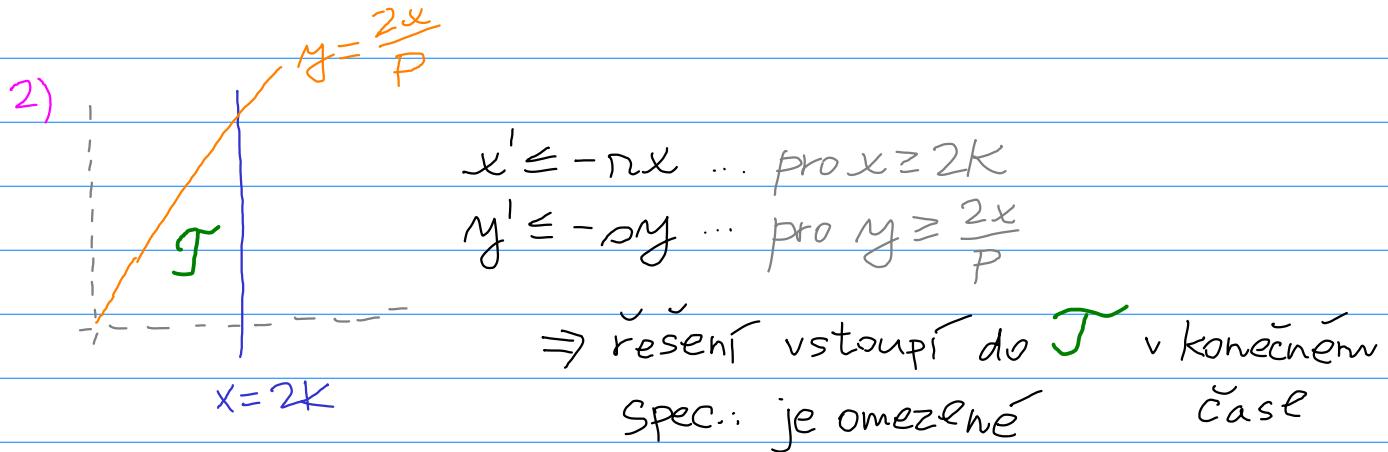
Dk. důsledek: $p(t) = e^{-ht}$, tedy dle L1

$$\int_0^{+\infty} e^{-ht} dt = \frac{1}{h} \dots \text{střední hodnota}$$

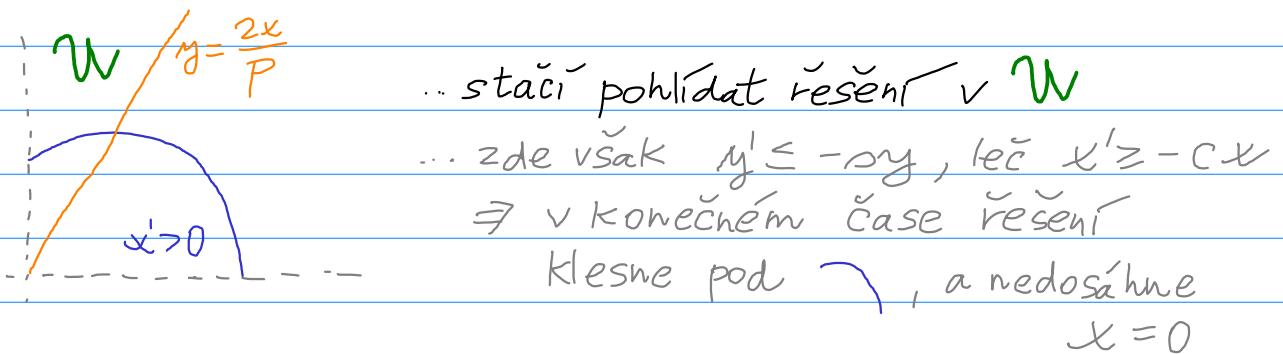
$$\begin{aligned}x' &= \left(r \left(1 - \frac{x}{K} \right) - \frac{my}{A+x} \right) \cdot x \\y' &= s \left(1 - \frac{Py}{x} \right) y\end{aligned}$$

Věta 1. Pro každou počátkní podmínu $x(0) > 0$, $y(0) > 0$ existuje právě jedno řešení, definované pro všechna $t \geq 0$. Toto řešení je omezené a má kladné složky.

Dk. 1) lokální $\exists$ & (glob.) jednoznačnost $\Leftarrow$ standardní ODE teorie
(pravá strana C¹)

3) $y(t) > 0$ z jednoznačnosti ... neboť $y \equiv 0$ je speciální případ řešení
a proč je $x(t) > 0$?

Věta 2. Pro každé $T > 0$, $h(t) \in L^2(0, T)$ a $x_0, v_0 \in \mathbb{R}$ existuje právě jedno řešení (1.12–1.13), splňující počáteční podmínky $x(0) = x_0$, $x'(0) = v_0$.

Poznámka. Snadnou modifikací důkazu máme týž výsledek pro obecnější model $mx'' + F - \gamma(x') + \sigma(x) = h(t)$, kde $\gamma(x')$ je relaxační funkce a $\sigma(x)$ je síla pružiny.

Dle. pro modifikovaný systém, kde $\gamma(y), \sigma(x)$ jsou globálně Lipschitzovské budi x_1, F_1 a x_2, F_2 řešení,

označme $\tilde{x} = x_1 - x_2$

$\tilde{x}' = x_1' - x_2'$ .... odčtu rovnice & našobím $\tilde{x}' = x_1' - x_2'$ (standardní trik)

$$\underbrace{m\tilde{x}''}_{(1)} + \underbrace{F_1 - F_2}_{(2)} + \underbrace{\sigma(x_1) - \sigma(x_2)}_{(3)} = \underbrace{\gamma(x_1') - \gamma(x_2')}_{(4)} / \tilde{x}'$$

ad 1) $m\tilde{x}'' \cdot \tilde{x}' = \frac{1}{2} \frac{d}{dt} (\tilde{x}')^2$

monotonní

ad 2) $(F_1 - F_2)(x_1' - x_2') \geq 0$ hebot $(x_i, F_i) \in C$

ad 3) TRIK piš $\sigma(x) = x + \rho(x)$ ← stále Lipschitzovské

$$(\sigma(x_1) - \sigma(x_2)) \cdot (x_1' - x_2') = (\tilde{x} + \rho(x_1) - \rho(x_2)) \cdot \tilde{x}'$$

$$= \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \tilde{x}^2 + P_3 \quad \text{kde } |P_3| = |\rho(x_1) - \rho(x_2)| \cdot |\tilde{x}'|$$

$$\leq C_3 |\tilde{x}| |\tilde{x}'| \leq \frac{C_3}{2} (\tilde{x}^2 + (\tilde{x}')^2)$$

ad 4) $|\gamma(x_1') - \gamma(x_2')| \cdot |x_1' - x_2'| \leq C_\gamma (\tilde{x}')^2$

CELKEM: $\frac{d}{dt} \frac{1}{2} (m(\tilde{x})^2 + (\tilde{x})^2) \leq \left(\frac{C_2}{2} + C_3 \right) (\tilde{x}')^2 + \frac{C_5}{2} (\tilde{x})^2$

označme $E = E(t) = \frac{1}{2} m(\tilde{x}'(t))^2 + \frac{1}{2} (\tilde{x}(t))^2$

$\Rightarrow \frac{d}{dt} E(t) \leq C \cdot E(t)$

$E(t) \leq e^{ct} \cdot E(0)$

$\forall t \geq 0$

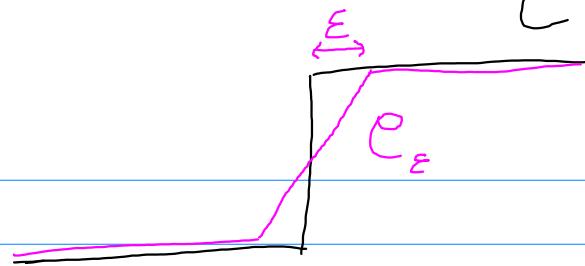
$\Rightarrow$ jednoznačnost

(řešení shodné v čase t)
právě když $E(t) = 0$

ad $\exists$ -e: approximační úloha:

$$(x', F) \in E_\varepsilon$$

$$\Downarrow F = g_\varepsilon(x')$$

kde $g_\varepsilon(\cdot)$ je lipsch. fce

$\Rightarrow \exists$ -e řešení via Picard
 $\varepsilon \rightarrow 0^+$, limitní přechod...

Věta 3. Pro každé x_0 a $y_0 > 0$ existuje právě jedno řešení Gauseho modelu, splňující $x(0) = x_0$ a $y(0) = y_0$.

Dle $\exists$ -e $\Leftarrow$ slepovaní řešení mimo $x=x_s$ ($\exists$ dle klasické teorie)

jednoznačn.: argument monotonie (srov V.2)

bud $(x_1, y_1, \varphi_1), (x_2, y_2, \varphi_2) \dots$ dvě řešení, označ $\tilde{x} = x_2 - x_1$

TRIK: pomocná prom. $\kappa = ex + ny$ $\tilde{\kappa} = \kappa_2 - \kappa_1$
 $\tilde{y} = y_2 - y_1$
 $\tilde{\varphi} = \varphi_2 - \varphi_1$

$$\kappa' + h\kappa = \ell x, \text{ kde } \ell = e(R+h)$$

$$x' + y\varphi = \kappa x$$

$$\tilde{\kappa} = \kappa_2 - \kappa_1$$

odečtu rovnice pro $z_{1,2}, \chi_{1,2}$

$$+ rozepis: y_2\varphi_2 - y_1\varphi_1 = y_2(\varphi_2 - \varphi_1) + \varphi_1(y_2 - y_1)$$

||

$$\tilde{\kappa}' + h\tilde{\kappa} = \ell \tilde{x}$$

$$\tilde{x}' + y_2\tilde{\varphi} = -\varphi_1\tilde{y} = \varphi_1(\tilde{\kappa} - e\tilde{x})$$

$$\cdot 2\tilde{\kappa}$$

$$\cdot 2\tilde{x}$$

||

$$\frac{d}{dt} (\tilde{\kappa}^2 + \tilde{x}^2) + 2h(\tilde{\kappa})^2 + 2y_2\tilde{\varphi}\tilde{x} = (2\ell + \varphi_1)\tilde{\kappa}\tilde{x} - \varphi_1 e(\tilde{x})^2$$

≥ 0

≥ 0

$$\leq c(\tilde{\kappa}^2 + \tilde{x}^2)$$

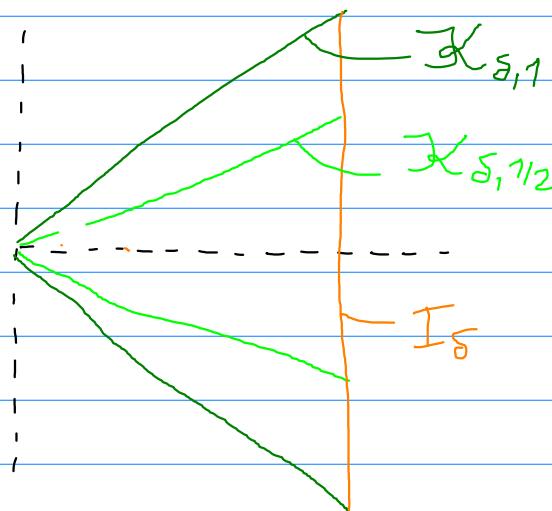
... Young, Gronwall ...

Věta 4. Je dána rovnice $X' = F(X)$, kde $X \in \mathbb{R}^n$. Nechť X_0 je stacionární bod a $F \in C^1(\mathcal{U}(X_0))$. Označme $A = \nabla_X F(X_0)$. Nechť $\lambda \in \sigma(A)$ je záporné, jednoduché vlastní číslo. Potom v $\mathcal{U}(X_0)$ existují řešení, splňující

$$X(t) \sim X_0 + e^{\lambda t} v, \quad t \rightarrow +\infty \quad (3.6)$$

zde jen pro $m=2$, $\sigma(A) = \{\pm 1\}$, BÚNO $n_{1,2} = (0,1), (1,0)$

$\hookrightarrow x' = -x + g(x,y) \quad \text{kde } |g(x,y)|, |g(x,y)| = \sigma(|x|+|y|)$
 $y' = y + g(x,y) \quad (x,y) \rightarrow (0,0)$

Definuji:

$$\mathcal{K}_{\delta,\theta} = \{0 < x < \delta, |y| \leq \theta|x|\}$$

$$I_\delta = \{x = \delta, |y| \leq \delta\}$$

$$\delta > 0 \text{ malé} \Rightarrow |g(x,y)|, |g(x,y)| \leq \eta (|x|+|y|) \quad \underline{f(x,y) \in \mathcal{K}_{\delta,\theta}}$$

$$\Rightarrow x' \leq -x + \eta (|x|+|y|) \leq (-1+2\eta)x$$

$$\Rightarrow x(t) \rightarrow 0 \text{ exp. rychle}$$

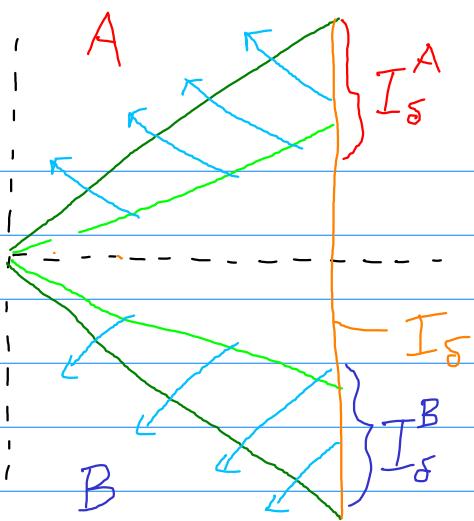
dále pak: $(x,y) \in \mathcal{K}_{\delta,1} \setminus \mathcal{K}_{\delta,1/2} \Rightarrow |y| \geq |x|$

$$\Rightarrow y' = y + \underbrace{g(x,y)}_{\leq |x| = x} = (1 + O(\eta))y$$

$$|y'| \leq \eta (|x|+|y|) \leq 2\eta |y|$$

$$\Rightarrow |y| \text{ roste exp. rychle}$$

(vzdályje se od osy $y=0$)

smer pohybu řešení

$$\text{Dále definují: } A = \{ 0 < x < y \} \\ B = \{ 0 < x < -y \}$$

$I_g^A = \{(x_0, y_0) \in I_S, \text{řešení s poč. podm. } (x_0, y_0) \text{ skončí v A}\}$

$$I_8^A = \{ \text{---, --, -+, -+, -+, -+, -+, -+, -+, v } B \}$$

„zřejmě“ (z odhadu výše a vlastnosti řešící funkce)

- $$I_{\delta}^A \cap I_{\delta}^B = \emptyset, \quad I_{\delta}^A \neq \emptyset, \quad I_{\delta}^B \neq \emptyset$$

(horní resp. dolní čtvrtina Is)

- I_δ^A, I_δ^B otevřené, intervaly

(spojitost resp. monotonie řešení funkce)

Lemma 2 $\Rightarrow$ $\exists (x_0, y_0) \in I_{\delta} \setminus (I_{\delta}^A \cup I_{\delta}^B)$

řešení s poč. podm. (x_0, y_0) nutně zůstane

$$\checkmark \exists c_{\delta, \frac{1}{2}} \quad \forall t > 0$$

Dále „zjednodušme“:

- toto řešení $\rightarrow (0,0)$ exp. rychle
- je jediné (až na posun v čase)
- je tečné k $(0,1)$, tj. $y/x \rightarrow 0$

Lemma 3. Platí $p \in \beta_1(q)$ právě když $e^k \in \beta_1(q)$ pro každé $k \in C(p)$. Speciálně existuje nejlepší odpověď v čistých strategiích.

Dle. $\Leftarrow$ ihned ze vzorce $\pi_1(p, q) = \sum_{k \in C(p)} p_k \pi_1(e^{(k)}, q)$

$\Rightarrow$ nechť $p \in \beta_1(q)$, tedy

$$\begin{aligned} 0 &= \pi_1(p, q) - \pi_1(p, q) = \sum_{k \in C(p)} p_k \\ &= \sum_{k \in C(p)} p_k \left[\pi_1(e^{(k)}, q) - \pi_1(p, q) \right] \\ &\stackrel{\leq 0}{=} 0 \text{ neboť } \end{aligned}$$

$\Rightarrow$ nutně všechny sčítance 0

a tedy $k \in C(p) \Rightarrow p_k > 0 \Rightarrow [\dots] = 0,$

neboli $e^{(k)} \in \beta_1(q)$

Věta 5. Každá hra má alespoň jedno Nashovo ekvilibrium.

Dk. pomocná funkce $\Phi: \Delta_1 \times \Delta_2 \rightarrow \Delta_1 \times \Delta_2$
 $(\pi, q) \mapsto (\Phi^1, \Phi^2)$

kde $\Phi_{\pi_2}^1 = \frac{\pi_2 + \tilde{J}_{\pi_2}(\pi, q)}{1 + \sum_{\ell=1}^m \tilde{J}_{\pi_2}^\ell(\pi, q)}$, $\tilde{J}_{\pi_2}^\ell = \max \{0, \pi_1(e^{(\ell)}, q) - \pi_1(\pi, q)\}$

$\Phi_{\pi_1}^2 = \frac{q_\ell + \tilde{J}_{\pi_1}^\ell(\pi, q)}{1 + \sum_{\ell=1}^m \tilde{J}_{\pi_1}^\ell(\pi, q)}$, $\tilde{J}_{\pi_1}^\ell = \max \{0, \pi_2(e^{(\ell)}, q) - \pi_2(\pi, q)\}$

zřejmě: $\tilde{J}_{\pi_2}^1 > 0 \Leftrightarrow e^{(1)} \text{ je lepší odpověď (1. hráče)}$
na q než π

speciálně: (Lemma 3) $\pi \in \beta_1(q) \Leftrightarrow \tilde{J}_{\pi_2}^1(\pi, q) = 0$

(podobně pro 2. hráče) pro $\forall \ell = 1 \dots m$

Plán důkazu: ① $\exists (\pi, q)$ pevný bod Φ

② (π, q) je p.b. $\Leftrightarrow$ je NE

ad 1) Brouwerova věta (pro $\mathbb{R}^{m+m-2}$)

... zjevně Φ spojité, do $\Delta_1 \times \Delta_2$

... Δ_1 homeomorf kouli v $\mathbb{R}^{m-1}$

ad 2) $\Leftrightarrow$ ihned z pozorování výše

neboť $\tilde{J}_{\pi_2, \ell}^1 = 0$ pro NE, tedy $\Phi^1 = \pi, \Phi^2 = q$

$(\pi \in \beta_1(q), q \in \beta_2(\pi))$

$\Rightarrow$ nechť (p, q) je pevný bod ... ukážeme, že $p \in \beta_1(q)$
 $q \in \beta_2(p)$

?? $p \notin \beta_1(q) \dots (L3) \dots \exists k' \text{ t.z. } \gamma_{k'}^1(p, q) > 0$

upravujeme: $p_x = \Phi_x^1 = \frac{p_x + \gamma_x^1(p, q)}{1 + \sum_{x'} \gamma_{x'}^1(p, q)}$

$$p_x = \frac{\gamma_x^1(p, q)}{\sum_{x'} \gamma_{x'}^1(p, q)} > 0$$

odtud speciálně $\gamma_x^1(p, q) = \pi_1(e^{(x)}, q) - \pi(p, q) > 0$
 pro $x \in C(p)$

leč pak:

$$\pi_1(p, q) = \sum_{x \in C(p)} p_x \pi_1(e^{(x)}, q) > \sum_{x \in C(p)} p_x \pi_1(p, q) = \pi_1(p, q)$$

Lemma 4. Populace x je ESS právě když x je NE a navíc pro každé $y \in \beta(x)$, $y \neq x$ je $\pi(y, y) < \pi(x, y)$.

Dk. x je ESS $\Leftrightarrow \pi(x-y, (1-\varepsilon)x + \varepsilon y) > 0 \quad \forall y \neq x, \varepsilon > 0$ malé

... (pravobilinearity $\pi(\cdot, \cdot)$)

$$\underbrace{\pi(x-y, x)}_A - \varepsilon \underbrace{\pi(x-y, x-y)}_B > 0$$

elementární
úvaha: $A - \varepsilon B > 0 \quad \forall \varepsilon > 0$ malé $\Leftrightarrow A > 0$ nebo $A = 0$
 $B < 0$

↓

ESS je: bud $A > 0$ ... $\pi(x, x) > \pi(y, x)$, nebo $y \notin \beta(x)$
(neboť x je NE, tj. $x \in \beta(x)$)

nebo $A = 0$ ... $\pi(x, x) = \pi(y, x)$

$B < 0$ ... $\pi(x-y, x-y) < 0$

$$\underbrace{\pi(x, x) - \pi(y, x) - \pi(x, y) + \pi(y, y)}_{= A = 0} < 0$$

π

$$\pi(y, y) < \pi(x, y)$$

Pozn.: navíc máme ESS $\Leftrightarrow \forall y \neq x$, blízké x : $\pi(y, y) < \pi(x, y)$

Věta 6. Nechť A je hra s nulovým součtem. Potom:

$$1. v_1(A) = v_2(A)$$

2. dvojice strategií (p^*, q^*) tvoří N.e. hry $(A, -A)$, právě když p^* je optimální pro prvního hráče a zároveň q^* je optimální pro druhého hráče.

Dle. ad1) $\Leftarrow$ je snazší: budě $\bar{p}', \bar{q}' \in \Delta_{1,2}$ libovolné, penvé

$$\left. \begin{array}{l} \bar{p}' \cdot A \bar{q}' \geq \min_{\bar{q}} \bar{p}' \cdot A \bar{q} = v_1(\bar{p}', A) \\ \bar{p}' \cdot A \bar{q}' \leq \max_{\bar{p}} \bar{p} \cdot A \bar{q}' = v_2(\bar{q}', A) \end{array} \right\} \Rightarrow v_1(\bar{p}', A) \leq v_2(\bar{q}', A) \quad \begin{array}{l} \sup \bar{p}' \\ \inf \bar{q}' \end{array}$$

$$v_1(A) \leq v_2(A)$$

obrácená nerovnost: budu $(\bar{p}^*, \bar{q}^*)$ NE hry $(A, -A)$ $\Leftarrow$ $\exists$ dle Věty 5

pozoruj: $\bar{p}^* \in \beta(\bar{q}^*) \Leftrightarrow \bar{p}^* \cdot A \bar{q}^* = v_2(\bar{q}^*, A)$

(*) $\bar{q}^* \in \beta(\bar{p}^*) \Leftrightarrow \bar{p}^* \cdot A \bar{q}^* = v_1(\bar{p}^*, A)$

$$\Rightarrow v_2(\bar{q}^*, A) = v_1(\bar{p}^*, A) \quad \text{leč } PS \leq v_1(A) \\ LS \geq v_2(A)$$

ad2) nechť $(\bar{p}^*, \bar{q}^*)$ je NE .... dle pozorování (*) výše je

$$v_2(A) \leq v_2(\bar{q}^*, A) = \bar{p}^* \cdot A \bar{q}^* = v_1(\bar{p}^*, A) \leq v_1(A)$$

(i) (ii)

dle 1) $v_1(A) = v_2(A)$, tedy (i), (ii) jsou $\dots$ tj. $\bar{p}^*, \bar{q}^*$ optimální

obráceně: jsou-li $\bar{p}^*, \bar{q}^*$ optimální, pak

$$v_1(A) = v_1(\bar{p}^*, A) = \min_{\bar{q}} \bar{p}^* \cdot A \bar{q} \leq \bar{p}^* \cdot A \bar{q}^*$$

$$v_2(A) = v_2(\bar{q}^*, A) = \max_{\bar{p}} \bar{p} \cdot A \bar{q}^* \geq \bar{p}^* \cdot A \bar{q}^*$$

leč dle 1) víme $v_1(A) = v_2(A) \Rightarrow$ všude platí $\Rightarrow$

dle pozorování (*)

$\bar{p}^*, \bar{q}^*$ jsou vzájemně nejlepší odpovědi

Věta 7. Pro každou počáteční podmítku z Δ existuje právě jedno řešení $x(t)$ replikátorové rovnice, definované a splňující $x(t) \in \Delta$ pro všechna $t \in \mathbb{R}$.

Dále: nosič populace $C(x(t))$ a tedy speciálně hranice, hrany, vrcholy a vnitřek Δ jsou invariantní vůči replikátorové dynamice.

Dk. Lokální $\exists$ & (glob.) jednoznačnost $\Leftarrow$ standardní ODR teorie
(prava strana C¹)

lze psát: $x_i' = a_i(t)x_i$, kde $a_i(t) = \pi_i(x(t)) - \pi(x(t))$

$$\Rightarrow x_i(t) = x_i(0) \cdot \exp\left(\int_0^t a_i(s) ds\right)$$

$\underbrace{\quad}_{> 0}$

$\Rightarrow \operatorname{sgn}(x_i(t)) \equiv \text{konst}$, speciálně invariance hranice, stěn, vrcholu...

? $x(t) \in \Delta \quad \forall t \geq 0 \dots x_i(t) \geq 0$ již víme, že $\sum_i x_i(t) = 1$

TRIK: označ $y(t)$:

$$\begin{aligned} y' &= \sum_i x_i' = \sum_i x_i \pi_i(x) - x_i \pi(x) \\ &= \pi(x) \cdot (1 - y) \end{aligned}$$

jednoznačnost $\Rightarrow y(t) \equiv y(0) = 1 \quad \forall t \in \mathbb{R}$

Věta 8. Pro replikátorovou dynamiku platí:

1. $\tilde{x}$ je NE $\Rightarrow \tilde{x}$ je stacionární bod
2. $\tilde{x}$ je stabilní stacionární bod $\Rightarrow \tilde{x}$ je NE

Dk. 1) $\tilde{x}$ je NE $\Rightarrow \tilde{x}_i = 0$ nebo $\tilde{x}_i > 0$ $\xrightarrow{\text{Lemma 3}} e^i \in \beta(\tilde{x}), t_j$

$\tilde{x}$ stac.
bod

$\pi(e^i, \tilde{x}) = \pi(\tilde{x}, \tilde{x})$

$\pi_i(\tilde{x}) = \pi(\tilde{x})$

2) obratem: $\tilde{x}$ nemí NE $\Rightarrow \exists j$ t.z. $\pi_j(\tilde{x}) > \pi(\tilde{x})$

L.3

a tedy $\pi_j(x) - \pi(x) \geq \alpha > 0$

na jistém $U(\tilde{x}, \delta)$

... vol $x(0) \in U(\tilde{x}), x_j(0) > 0$

$$\Rightarrow x'_j \geq x_j \cdot \alpha$$

$$x_j(t) \geq x_j(0) \cdot e^{\alpha t} \quad \text{na } U(\tilde{x}, \delta)$$

$\Rightarrow$ nestabilita

Věta 9. Pokud $\tilde{x}$ je ESS, pak $\tilde{x}$ je asymptoticky stabilní stacionární bod pro replikátorovou dynamiku.

Dk. polož $H(y) = \sum_{i \in C(\tilde{x})} \tilde{x}_i \ln\left(\frac{\tilde{x}_i}{y_i}\right)$, $y \in Q_{\tilde{x}} = \{y \in \Delta, C(\tilde{x}) \subseteq C(y)\}$

(okolí $\tilde{x}$ vůči Δ)

plán ... 1) $H(\tilde{x}) = 0$, $H(y) > 0$ pro $\forall y \in Q_{\tilde{x}} \setminus \{\tilde{x}\}$

2) $\frac{d}{dt} H(y(t)) < 0$ pro $\forall y(t)$ řešení (RD) blízke, leč různé od $\tilde{x}$

$\Rightarrow$ závěr (Ljapunovova věta)

ad 1) $H(y)$ má smysl na $Q_{\tilde{x}}$, $H(\tilde{x}) = 0 \dots$ zjevně

dále užiji ryzí konkávnost $\ln$

$$\begin{cases} \ln\left(\sum_i \lambda_i \xi_i\right) \geq \sum_i \lambda_i \ln(\xi_i) \\ \text{pro } \forall \xi_i \in (0, +\infty), \lambda_i \in [0, 1], \sum_i \lambda_i = 1 \\ \text{ryzí: platí } > \text{ pokud } \xi_i \neq \text{stejné} \end{cases}$$

$$H(y) = -\sum_{i \in C(\tilde{x})} \tilde{x}_i \ln\left(\frac{y_i}{\tilde{x}_i}\right) \stackrel{(ii)}{\geq} -\ln\left(\sum_{i \in C(\tilde{x})} y_i\right) \stackrel{(iii)}{\geq} -\ln\left(\sum_{i \in C(y)} y_i\right) = 0$$

$$(ii) \Leftarrow \text{konkávn. } \ln, \quad \xi_i = \frac{y_i}{\tilde{x}_i}, \quad \lambda_i = \tilde{x}_i$$

pro $y \neq \tilde{x}$ je bud $C(\tilde{x}) \subsetneq C(y) \Rightarrow (iii)$ ostrá nebo $C(\tilde{x}) = C(y)$, tedy $\xi_i = \frac{y_i}{\tilde{x}_i}$ ne stejně

$\Rightarrow (ii)$ ostrá

ad 2) počítejme pro $y(t)$ řešení (RD)

$$\begin{aligned} \frac{d}{dt} H(y(t)) &= \sum_{i \in C(\tilde{x})} \frac{\partial H}{\partial x_i}(y(t)) y'_i(t) = -\sum_{i \in C(\tilde{x})} \frac{\tilde{x}_i}{y_i(t)} \cdot M_{ii}(t) [\pi_i(y(t)) - \pi(\tilde{x}, y(t))] \\ &= \pi(y(t)) - \pi(\tilde{x}, y(t)) \end{aligned}$$

zbývá ukázat: $\tilde{x}$ je ESS $\Rightarrow \pi(y, y) < \pi(\tilde{x}, y)$ }
 pro $\forall y \neq \tilde{x}$, blízké } (*)

L.4 $\Rightarrow \forall y \neq \tilde{x}, y \in \beta(\tilde{x}) : \pi(y, y) < \pi(\tilde{x}, y)$ platí

zbývá $y \notin \beta(\tilde{x})$, tj. $\pi(y, \tilde{x}) < \pi(\tilde{x}, \tilde{x})$
 $\pi(y - \tilde{x}, \tilde{x}) < 0$ (**)

píšme $\pi(y - \tilde{x}, y) = \pi(y - \tilde{x}, \tilde{x}) + \pi(y - \tilde{x}, y - \tilde{x}) < 0$

$\underbrace{< 0}_{\text{lineární}}$ $\underbrace{\pi(y - \tilde{x}, \tilde{x})}_{\text{kvadratické}}$ pro $y - \tilde{x}$
 $\downarrow$ $y - \tilde{x}$

(*) o.k.

Věta 10. [Základní věta přírodního výběru.] Nechť matice A je symetrická. Potom pro (RD) platí $\frac{d}{dt}\pi(x(t)) \geq 0$, přičemž rovnost nastává právě ve stacionárních bodech.

Dle. budť $x = x(t)$ řešení (RD), $\pi(x) = x^T A x$

$\Rightarrow$

$$\frac{d}{dt} \pi(x) = x^T A x + x^T A x' = 2x^T A x$$

$$A^T x \cdot x' = x^T A x \quad (\text{symetrie } A)$$

$$\left(\begin{array}{l} \text{rozpis} \\ \text{po složkách} \end{array} \right) = \sum_i 2x_i^T (Ax)_i = 2 \sum_i x_i (\pi_i(x) - \pi(x)) \pi_i(x)$$

$$\pi_i(x)$$

$$= \sum_i x_i \pi_i^2(x) - x_i \pi_i(x) \pi(x) + \sum_i x_i \pi^2(x) - x_i \pi_i(x) \pi(x)$$

$$= \sum_i x_i (\pi_i^2 - 2\pi_i(x)\pi(x) + \pi^2(x))$$

O nebot'

$$= \sum_i x_i (\pi_i(x) - \pi(x))^2$$

$$\pi(x) = \sum_i x_i \pi_i(x)$$

$$\geq 0, \text{ navíc } = 0 \Leftrightarrow x_i = 0 \vee \pi_i(x) = x,$$

tj. stac bod (RD)

Lemma 5. Pro rovnice (RD) platí:

1. $\tilde{x} \in \text{int } \Delta$ je stacionární bod, právě když $\pi_i(\tilde{x})$ nezávisí na i .
2. pokud $\tilde{x}, \tilde{y} \in \text{int } \Delta$ jsou stacionární, pak je stacionární také konvexní kombinace $t\tilde{x} + (1-t)\tilde{y}$, $t \in (0,1)$.
3. pokud $\text{int } \Delta$ obsahuje periodický orbit, obsahuje též stacionární bod

Dle 1. 1. uvaž: $\tilde{x}$ stac. bod $\Leftrightarrow \tilde{x}_i(\pi_i(\tilde{x}) - \pi(\tilde{x})) = 0 \quad \forall i$

$\Rightarrow$ navíc vnitřní ...

... $\tilde{x}_i > 0$, tedy $\pi_i(\tilde{x}) = \pi(\tilde{x}) \quad \forall i$

$\nwarrow$ nezávisí na i

$\Leftarrow$ nechť $\tilde{x}_i > 0$, navíc $\pi_i(\tilde{x}) = c \quad \forall i$

$$\dots \pi(\tilde{x}) = \sum_i \tilde{x}_i \pi_i(\tilde{x}) = \left(\sum_i \tilde{x}_i \right) \cdot c = c$$

$$\Rightarrow \pi_i(\tilde{x}) = \pi(\tilde{x}) \quad \forall i$$

stac. bod

2. označ $\tilde{z} = t\tilde{x} + (1-t)\tilde{y}$, $t \in (0,1)$

$$\dots \pi_i(\tilde{z}) = t\pi_i(\tilde{x}) + (1-t)\pi_i(\tilde{y})$$

nezávisí na i (dle 1)

$\Rightarrow \pi_i(\tilde{z}) \dots$ nezávisí na i ... opět "

3. bud $x(t) : [0, T] \rightarrow \text{int } \Delta$ periodické řešení

$$(RD) \Rightarrow \frac{\dot{x}_i(t)}{x_i(t)} = \pi_i(x(t)) - \pi(x(t)) \quad \int_0^T dt$$

$$\left. \begin{array}{l} (\text{přírůstek}) \\ (\logaritmu) \end{array} \right\} 0 = \pi_i(\tilde{x}) - c \quad \text{kde } \tilde{x} = \int_0^T x(t) dt \in \text{int } \Delta$$

$\Rightarrow \tilde{x}$ je stac. dle 1

$$c = \int_0^T \pi(x(t)) dt$$

Věta 11. Označme $u = (1, \dots, 1) \in \mathbb{R}^n$. Pokud složky $(\text{adj } A)u$ nejsou téhož znamení, pak rovnice (RD) nemá ve vnitřku Δ stacionární body ani periodické orbity.

Dle Lemma 5 $\Rightarrow$ stačí vyloučit stac. bod

?? bud $\tilde{x} \in \text{int } \Delta$ stacionární ... L5 $\Rightarrow \pi_i(\tilde{x}) = (A\tilde{x})_i = \alpha$
 tj. $A\tilde{x} = \alpha u$ (*)
 kde $u = (1, \dots, 1)^T$

(ii) případ A regulární ...

$$(*) \Rightarrow \tilde{x} = \alpha A^{-1}u = \underbrace{\frac{\alpha}{\det A}}_{\text{kladné složky}} (\text{adj } A)u \quad \underbrace{\alpha}_{\text{skalár}} \quad \underbrace{(\text{adj } A)u}_{\text{různá znamení}}$$

(iii) A singulární ... nutně $\text{rk}(A) = n-1$ ... (neboť $\text{adj } A \neq 0$)
 $\Rightarrow \dim \text{Ker } A = 1$

$$\begin{aligned} \text{pomocný výpočet: } \pi(\tilde{x}) (\text{adj } A)u &= (\text{adj } A) \pi(\tilde{x})u = (\text{adj } A) A \tilde{x} & (*) \\ &= (\det A) \tilde{x} \\ \Rightarrow \pi(\tilde{x}) &= 0, \text{ tj. } \tilde{x} \in \text{Ker } A & = 0 \\ &\text{opět dle (*)} \end{aligned}$$

ještě dále: $A(\text{adj } A) = (\det A)I = 0 \Rightarrow$ sloupce $(\text{adj } A)$, spec.
 $(\text{adj } A)u \in \text{Ker } A$

víme konečně: $\dim \text{Ker } A = 1$, od tedy $\tilde{x} = \beta (\text{adj } A)u$
 $\uparrow$
 skalár
 $\hookrightarrow$ jako výše